

De Ivstitia Et Ivre ceterisq[ue] Virtutibus Cardinalibus

Lessius, Leonardus

Antverpiæ, 1632

6 Vtrùm alij poßint reo fugam è carcere consulere, & auxilium ad eam præbere.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72459](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72459)

etiam est probabilis; vel certe illos procedere ex presumptione, quod effractores vim custodibus intulerint, quod ipsa verba legis insinuant; praefertim lex pœnult. de custodia & exhibit. & L. 1. de effractoribus. Vel denique, etsi culpa in tali fuga non sit, tamen ob bonum Reipub. vt facilius Rei possent detineri, pœnam aliquam statui potuisse, non quidem capitis, (nisi forte vis illata esset custodibus) sed mitiorem, pro arbitrio Iudicis. non enim pœna effractorum est supplicium capitis, sed longè clementior, & arbitraria, vt docet Gomezius tom. 3. cap. 9. num. 11.

Ad secundum: Quod teneantur ad reparationem carceris, id prouenit non ratione iniuriæ illatæ, sed ratione taciti contractus. cum enim iuste detineantur, videntur tacite consentire in compensationem damni, si quod fugiendo inferant directè: idque merito Reipub. potest ab illis exigere, non enim par est vt per fugam suam damnum Reipub. inferant. Puto tamen hanc restitutionem vix esse in vsu.

38 Notandum tamen, si occasione fugæ tuæ, carcere perturbato, etiam alij captiui fugiant, non ideo teneberis de damno, quod inde actoribus vel Reip. euenit; quia illorum fuga per accidens sequitur ex tuo facto, nec tenebaris illam impedire, aut propter illam vitandam iure tuo non vti, vt rectè Michaël Salon qu. 69. art. 4. Non tamen videtur verum, quod ibidem docet, iniuste cōdemnatum, si carcerem perfregerit, etiam ad reparationem eius teneri; quia cum per iniuriam detineatur à Reipub. seu Reipub. ministro, potest vti iure suo, & erumpere absque animo compensandi incommodi, quod Reipub. ex illa eruptione incurret, eò quod ipsa non haberet ius illum sic detinendi: sicut si detineatur à priuato, possunt pertundere murum; nec teneor illud damnum rependere.

Ad tertium patet ex dictis. 39 Dico Quartò, Damnatu ad pœnam carceris temporariam non potest fugere. Probabile tamen est, damnatum ad carcerem perpetuum, grauem praefertim; item damnatum ad triremes, fugam capere posse.

Prior pars est communis, quia hæc pœna non est ita grauis, quin reus, qui ob sua crimina iuste ad eam est damnatus, debeat eam sponte subire, sicut soluere multam pecuniariam, concedere in exilium, seruire ad tempus in hospitali, manere ad tempus conclusus intra Monasterium, & similia.

Altera pars, de carcere perpetuo, praefertim graui, est contra Caietan. q. 69. ar. 4. Sotum supra, & Coar. num. 14. hi enim putant eum non posse fugere: quæ sententia etiam probabilis est. Crediderim tamen eam Michaële Salon, eum posse fugere, si carcer valdè grauis esset: tum quia non tam condemnatur vt ibi sponte maneat, quam vt detineatur; tum quia nimis graue esset, obligare in conscientia ad sponte manendum, quando esset euadendi spes euadendi. secus si carcer esset laxus & commodus.

38 Idem, & priori ratione dicendum de damnatis ad triremes: non enim damnantur vt sponte ibi maneat, sed vt detineantur.

39 De exilio alia est ratio; nam illa pœna non potest executioni mandari, nisi spontanea actione Rei. si tamen exilium esset grauissimum, forte non esset illicitum fugere.

De pœna seruitutis videtur eadem ratio atque

de carcere perpetuo. Itaque si seruitus esset valdè dura, posset fugere. secus si esset tolerabilis. Salo- nius tamen generatim tenet, damnatum ad seruitutem, absolute posse fugere, sicut seruos bello captos; quod non videtur improbabile; praefertim cum seruitus sit mors ciuiliis.

DUBITATIO VI.

Utrum alij possint reo fugam à carcere consulere, & auxilium ad eam præbere.

Respondeo & Dico Primò, Cuicumque fas est fugere, ei possunt alij fugam & vinculo- rum diruptionem consulere, modo non sint potestatis publicæ ministri. Ita Caietan. & Sotus supra, & alij passim. Ratio est, quia quod tibi licitum est facere, id possum tibi esse suator & auctor vt facias, nisi ratione officij prohibeatur: quo modo prohibentur ministri iustitiæ; qui cum ex officio teneantur curare vt reus detineatur, contra iustitiam Reipub. debitam facerent, si fugam suaderent.

Dico Secundò, Probabile etiam est, licitum esse eidem captiuo porrigere instrumenta, quibus vincula incidat, & carcerem effringat. est contra Sotum lib. 5. qu. 6. ar. 4. sed ita expressè docent Caietanus & Michaël Salon supra. Probatur Primò, Quia si potest alicui consulere finem, cur non etiam porrigere media necessaria ad illum consequendum, praefertim cum consilium non videatur aliud esse quàm spiritale quoddam instrumentum? Secundò, licitum est ostendere illi viam & modum, quo possit elabi, vt etiam Sotus fatetur; (hoc enim ad consilium pertinet) atqui hoc non est minus opitulari, quam præbere instrumenta. Tertio, Nulla est ratio, cur non possim præbere instrumentum ei, qui licite vteatur, nisi ob aliquam peculiarem causam id mihi sit prohibitum. Neque id est violare publicam custodiam, quia non iuuo effringere, neque porrigo instrumenta ei, qui iniuste vsurus sit.

Dices, Si quis probaretur instrumenta præbuisset, grauius puniretur: ergo est peccatum.

Resp. Etiam consultor effractionis & fugæ, & ipse reus fugiens punirentur, & tamen hæc consulere licet, & fugere, etiam sententiâ Soti.

Aduerte tamen, quamuis reo non possit prohiberi ne fugiat, ita vt obligetur in conscientia; tamen alijs potest prohiberi ne aut fugam suadeant aut instrumenta præbeant. non enim alij tantum iuris ad hæc habent, quantum ipse reus; neque illis hoc præceptum ita est durum, sicut reo.

Dico Tertio, Non tamen possumus iuuare reum effringendo exterius carceres, & rumpendo vincula. est communis Doctorum. Probatur Primò, Quia solus reus ad id ius habet, propter maximum incommodum quod ipsi imminet. Secundò, Alioquin nihil posset Iudicibus satis esse firmum & tutum ad custodiam reorum; quod cederet in maximum Reipub. damnum.

DUBITATIO VII.

Utrum aduocati teneantur pauperibus patrocinari gratis.

D. Thom. q. 71. art. 1.

Respondeo & Dico Primò, In extrema necessitate pauperis, quando putatur nemo alius illi

40 Possunt qui non ministri iustitiæ.

41 Præbere instrumenta captiuo.

42

43

44 Non possunt iuuare effringendo.

45 In extrema necessitate illi tenentur.